

Kop van Jut

Ik weet niet hoe het u vergaat in deze periode, maar ik heb het gevoel van scherm naar scherm te leven. De dag begint met het kleine scherm op mijn werkkamer en eindigt met het grotere scherm in serre of slaapkamer. Op het grotere scherm biedt zich elke avond een keur aan zelfbenoemde deskundigen aan, die precies menen te kunnen vertellen waar het fout gaat in de bestrijding van de pandemie. Een aantal 'deskundigen' weet de gevolgen van het coronavirus volledig te bagatelliseren en af te doen als een flinke verkoudheid en weer anderen vrezen voor het voortbestaan van de natie. Wat ook blijkt is dat er voor iedere gekozen oplossingsrichting een nieuwe batterij criticasters klaar lijkt te staan. Worden de tafels van OP1 en Jinek de ene week nog bevolkt door mensen die vinden dat de scholen toch zeker open moeten, dan draait een andere groep alvast warm om een besluit van het kabinet in tegengestelde richting te veroordelen.

Ook Kamerleden van links tot rechts weten de problemen nauwkeurig te duiden. Gelukkig heeft men niet alleen problemen in beeld gebracht, maar ook de schuldige van dit alles: Hugo de Jonge. Van mij niets dan bewondering voor iemand die zo hard werkt, niet is opgeleid als pandemiebestrijder, deze buitenproportionele kritiek voor de kiezen krijgt en het bijltje er toch niet bij neergooit. Als voorbeeld: De Jonge realiseert te weinig capaciteit voor de vaccinatielocaties, "kijk maar naar Duitsland, daar kan men hele dorpen bouwen om te vaccineren". Niemand die achteraf excuses maakt als blijkt dat deze kostbare locaties in Duitsland leeg staan omdat er geen vaccinaties zijn. En ook dan zou er kritiek zijn, omdat er tienduizenden euro's aan belastinggeld worden uitgegeven aan locaties die leegstaan.

Met name het kostenaspect lijkt in deze coronatijd geen enkele rol meer te spelen. De hand is van de knip en het maakt niet meer uit wat iets kost. Zelfs als het nog maar de vraag is of de bestede gelden leiden tot het gewenste resultaat. In dat verband hoor ik ook veel politici, met name ter linkerkant, stellen dat dit allemaal een gevolg is van de doorgeschoten marktwerking in de zorg. We hebben in de afgelopen jaren te veel bezuinigd en overgelaten aan de markt. En daardoor zouden we nu geen antwoord hebben op deze crisis. Ik ben het daar fundamenteel mee oneens. Het in stand houden van een capaciteit die slechts in zeer bijzondere situaties nodig is, is onbetaalbaar. De kosten van de zorg zijn in normale tijden al buitenproportioneel, bedragen meer dan dertien procent van het BBP en zullen alleen nog maar stijgen. Het getuigt van gebrek aan inzicht om daar de marktwerking als zondebok voor aan te wijzen. Naar mijn vaste overtuiging heeft de zorg nooit de kans gehad om zich te ontwikkelen volgens het principe van marktwerking. Nog altijd moet de zorg ondernemen met de handen op de rug gebonden en volgens Haagse regels. Ik voorspel dat er weer voldoende experts aan tafel zullen verschijnen die over een aantal jaar gaan uitleggen dat de overheid het qua kosten uit de hand heeft laten lopen. Ben benieuwd wie dan onze Jut zal zijn.

Richard Mastwijk

Consultant en partner bij van helder ■